

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
18.1.2024

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS YMPÄRISTÖKORVAUKSESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Rahoituskaudella 2023-2027 Euroopan unionin maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä suunnitelma-asetus.

Maaseudun kehittämistoimenpiteet jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 31.8.2022 (komission täytäntöönpanopäätös C(2022)6022). Suomi on esittänyt CAP-suunnitelmaan muutoksia vuodelle 2024. Muutokset toimitettiin 16.6.2023 Euroopan komissiolle, joka hyväksyi muutosesityksen 30.10.2023 (komission täytäntöönpanopäätös C(2023) 7337).

Ympäristökorvaus on osa Suomen CAP-suunnitelmaa. Ympäristökorvauksesta säädetään suunnitelma-asetuksen 70 artiklassa. Kansallisesti ympäristökorvauksesta säädetään eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa (1333/2022). Lain 3 §:n 5 momentin, 5 §:n 8 momentin, 11 §:n 5 momentin, 12 §:n 6 momentin, 13 §:n 5 momentin ja 15 §:n 5 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta (78/2023). Asetuksella säädetään ympäristösitoumuksesta ja siihen sisällytettävästä alasta, ympäristösitoumuksen tilakohtaisen toimenpiteen vaatimuksista, ympäristösitoumuksen lohkokohtaisista toimenpiteistä ja niiden ehdoista, ympäristösopimuksista ja niihin sisällytettävistä toimenpiteistä, ympäristökorvauksen maksamisesta ja ympäristökorvauksen määrästä.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Luonnonvarakeskukselta, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Luomuliitto ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitolta, WWF Suomelta ja Natur och Miljö rf:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Ympäristökorvauksesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että ympäristösitoumukseen kuuluvien toimenpiteiden ja ympäristösopimusten tiettyjä ehtoja muutettaisiin. Muutokset tehtäisiin sen vuoksi, että rahoituskauden ensimmäisen vuoden käytännön soveltamisen jälkeen on tullut tarvetta selventää ja täsmentää tiettyjä ympäristökorvauksen ehtoja. Muutokset eivät edellytä Suomen CAP-suunnitelman muuttamista.

Suojavyöhykkeitä koskevan lohkokohtaisen toimenpiteen ehtoja muutettaisiin suojavyöhykkeen sijainnin osalta. Lisäksi toimenpiteen ehdoissa otettaisiin huomioon kaksitasoumat ja niiden hoito. Maaperän seuranta koskevaa valinnaista tilakohtaista toimenpidettä tarkennettaisiin analyysin teettämisen ja näytteenoton osalta. Pölyttäjien ravintokasveja koskevan valinnaisen tilakohtaisen toimenpiteen ehtoja muutettaisiin siten, että toimenpidettä olisi mahdollista toteuttaa myös osalla peruslohkoa.

Kerääjäkasveja koskevaa lohkokohtaista toimenpidettä tarkennettaisiin aluskasvin lannoittamisen osalta. Kiertotalouden edistämistä koskevaan lohkokohtaiseen toimenpiteeseen ehdotetaan tehtäväksi tarkennuksia, jotka johtuvat lannoitevalmisteita koskevassa EU- ja kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneista muutoksista. Turvepeltojen nurmia koskevaa lohkokohtaista toimenpidettä muutettaisiin siten, että sato olisi korjattava vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta. Lintupeltoja koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä ei enää edellytettäisi, että loholla tai sen osalla on havaittavissa tuotantokasvin selvää laadullista tai määrällistä vaurioitumista. Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä otettaisiin huomioon myös muiden pölyttäjien kuin mehiläisten käyttö kasvinsuojelumenetelmissä.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen osalta hoitosuunnitelman mukainen laidunnus tai niitto ja niittojätteen korjuu olisi tehtävä sopimusvuonna viimeistään 15 päivänä syyskuuta. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen sisältyvien kunnostustoimenpiteiden osalta säädettäisiin tarkemmin petoaidan rakentamisesta. Ympäristökorvausta ei maksettaisi peruslohkoja jakavien väliaitojen tekemisestä. Kosteikkojen hoitoa koskevan ympäristösopimuksen hoitosuunnitelman liitteenä olisi oltava myös kohteen rakennepiirustus.

Lisäksi asetukseen tehtäisiin eräitä muita säännösten sanamuotoa täsmentäviä muutoksia sekä kansallisen lainsäädännön uudistamisesta johtuvia teknisluonteisia säädösviittausten päivityksiä.

4. Asetuksen pykäläkohtaiset perustelut

2 §

Asetuksen 2 §:n 6 kohtaan tehtäisiin teknisluonteinen säädösviittauksen muutos, jolla kumotun luonnonsuojelulain (1096/1996) pykäläviittaukset muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä. Lisäksi pykälän 8 kohdan nurmikasvin määritelmää täsmennettäisiin yhdenmukaisuuden vuoksi siten, että järviruokoa ei kuuluisi nurmikasveihin. Näin nurmikasvin määritelmä vastaisi EU:n suorien viljelijätukien vastaavaa määritelmää.

13 § 3 ja 4 mom.

Pykälän 3 momenttia tarkennettaisiin viljavuustutkimuksen määräajan osalta. Uusien viljavuustutkimusten tulosten olisi oltava käytettävissä aina ennen seuraavaa lannoituskertaa riippumatta siitä, onko viljelijä ollut aikaisemmin sitoutuneena ympäristökorvausjärjestelmässä.

Pykälän 4 momentista poistettaisiin lohkomuistiinpanoihin merkittävistä asioista viljelykierto. Viljelykierrosta säädetään tarkemmin Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) 10 §:ssä.

15 § 1 mom.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että monimuotoisuuskaista olisi perustettava monivuotisilla nurmi- tai niittykasvien siemenillä siemenseoksen sijasta.

16 §

Pykälän 2 momenttia täsmennettäisiin näytteenoton osalta. Näytteitä olisi otettava yksi peruslohkoa kohden. Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jonka mukaan aktiiviviljelijän olisi toimitettava maanäyte analysoitavaksi tai teetettävä analyysi maaperän skannauslaitteistolla sitoumusvuoden aikana viimeistään 30 päivänä marraskuuta.

18 §

Pölyttäjien ravintokasveja koskevan valinnaisen tilakohtaisen toimenpiteen ehtoja muutettaisiin siten, että toimenpidettä olisi mahdollista toteuttaa myös osalla peruslohkoa. Jos toimenpidettä toteutetaan osalla peruslohkoa, peruslohkolla olisi oltava vähintään yhden hehtaarin suuruinen kasvulohko, jolla viljellään pölyttäjien ravintokasveja. Muutoksen tavoitteena on, että toimenpiteen valinnut viljelijä ottaisi usein hyvin viljapainotteiseen viljelykiertoon uudenlaisen tuotantokasvin sadontuotantotarkoituksessa. Toimenpide eroaisi siten monimuotoisuuskasveja koskevasta ekojärjestelmästä.

19 § 5 mom.

Pykälän 5 momenttia muutettaisiin siten, että täsmäviljelymenetelmiä koskevassa valinnaisessa tilakohtaisessa toimenpiteessä aktiiviviljelijällä voisi olla menetelmän käytöstä tulosteen sijasta muu vastaava asiakirja.

20 §

Pykälän sanamuotoa täsmennettäisiin rikkakasvien osalta. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovelluksia koskevan valinnaisen tilakohtaisen toimenpiteen valinnee tulisi seurata sovelluksen avulla joko rikkakasvitilannetta tai kasvitauti- ja tuhoajatilannetta. Aktiiviviljelijän olisi osoitettava sovelluksen käyttö Ruokaviraston määräämällä tavalla.

23 § 3 mom.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin aluskasvin lannoittamista koskeva tarkennus. Aluskasvia ei saisi lannoittaa satokasvin korjuun jälkeen paitsi, jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen satokasvi.

24 §

Pykälän 1 ja 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tarkennuksia, jotka johtuvat lannoitevalmisteita koskevassa EU- ja kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneista muutoksista. Orgaanisella lannoitevalmisteella tarkoitettaisiin EU-lannoitevalmisteiden asettamista saataville markkinoilla koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja asetusten (EY) N:o 1069/2009 ja (EY) N:o 1107/2009 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 2003/2003 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1009 ja lannoitelaisissa (711/2022) tarkoitettuja orgaanisia lannoitteita, orgaanisia maanparannusaineita sekä orgaanisten lannoitteiden ja orgaanisten maanparannusaineiden seoksia.

25 §

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin suojavyöhykkeen sijainnin osalta. Suojavyöhyke voisi sijaita peruslohkolla, joka sijaitsee pohjavesialueella, Natura –alueella, 48 §:ssä tarkoitettujen kosteikkojen reuna-alueella tai vesistön varrella. Lisäksi suojavyöhyke voisi sijaita merenrannalla, tulva-alueella tai lohkolla, joka on erittäin eroosioherkkä ja sijaitsee enintään 20 metrin etäisyydellä vesistöstä. Lisäksi momenttia tarkennettaisiin sen osalta, milloin lohko voi olla kokonaan suojavyöhykettä. Lohko voisi olla kokonaan suojavyöhykettä, jos se rajoittuu vesistöön, jonka ekologinen tila on huono tai välttävä, tai lohko sijaitsee merenrannalla, tulva-alueella, pohjavesi- tai Natura-alueella taikka se on erittäin eroosioherkkä ja sijaitsee enintään 20 metrin etäisyydellä vesistöstä. Tuenhakija näkee suojavyöhykkeiden kohdentamisaineiston viljelijätukisovelluksesta (Vipu-mobiili) tukihaun yhteydessä. Pykälän 3, 4 ja 6 momenttia muutettaisiin siten, että niissä otettaisiin huomioon kaksitasouomat ja niiden hoito. Kaksitasouoman kasvuston saisi perustaa myös ennen sitoumuskauden alkua. Kaksitasouomaa ei saisi lannoittaa eikä muokata. Kaksitasouoman kasvusto olisi niitettävä ja korjattava vähintään kerran sitoumuskauden aikana. Suojavyöhykkeen kasvusto olisi niitettävä ja korjattava vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta. Suojavyöhykkeen ja siihen sisältyvän kaksitasouoman kasvusto olisi uusittava tilanteissa, jossa kasvuston kyky tuottaa kasvimassaa, sitoa eroosioainesta ja ravinteita heikkenee merkittävästi tai jos lohkolle taimettuu vähäistä enemmän muuta kuin peltomaalle ominaista kasvillisuutta. Kaksitasouomassa saisi kasvaa kostean maan kasveja. Pykälän 8 momentissa säädetään suojavyöhykkeitä koskevan lohkokohtaisen toimenpiteen osalta kansallisella lainsäädännöllä asetetuista vähimmäisvaatimuksista eli niin sanotusta perustasosta, jota viljelijän on noudatettava, jotta ympäristökorvaus suojavyöhykkeitä koskevasta lohkokohtaisesta toimenpiteestä voitaisiin maksaa. Pelkän perustason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta ympäristökorvausta vaan korvausta maksetaan vain vähimmäisvaatimukset ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Pykälän 8 momenttiin tehtäisiin kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva teknisluonteinen päivitys säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun luonnonsuojelulakiin (1096/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä.

26 § 1 ja 3 mom.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin viljavuustutkimuksen tulosten toimittamisen osalta. Aktiivilviljelijällä olisi oltava käytettävissään viljavuustutkimuksen tulokset viimeistään 30 päivänä syyskuuta sen kasvukauden aikana, jolloin hän ensimmäisen kerran valitsee turvepeltojen nurmia koskevan lohkokohtaisen toimenpiteen. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin sadon korjaamisen määräajan osalta. Sato olisi korjattava vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta. Voimassaolevan säännöksen mukaan sato on korjattava viimeistään 31 päivänä elokuuta. Päivämäärän muuttaminen myöhäisemmäksi antaisi viljelijöiden toimintaan enemmän joustoa ja samalla voitaisiin yhdenmukaistaa tuensaajaa velvoittavia päivämääriä. Myöhäisempi päivämäärä tukee myös luonnon monimuotoisuuden suojelua.

27 § 3 mom.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että aktiivilviljelijällä olisi oltava käytettävissään viljavuustutkimuksen tai maa-analyysin tulokset sekä ojustokartta, josta käy ilmi lohkon ojituksen toteuttaminen, viimeistään 30 päivänä syyskuuta sen kasvukauden aikana, jolloin aktiivilviljelijä ensimmäisen kerran hakee ympäristökorvausta valumavesien hallinnasta. Lisäksi 3 momentin sanamuotoa täsmennettäisiin sen osalta, milloin erillistä näytteen analysointia ei tarvita. Jos Geologian tutkimuskeskuksen aineiston perusteella voitaisiin todeta, että lohko on hapanta sulfaattimaata, erillistä näytteen analysointia ei tarvittaisi.

30 § 4 - 6 mom.

Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että kasvinsuojelumenetelmissä otettaisiin huomioon myös muiden pölyttäjien kuin mehiläisten käyttäminen. Jos kasvinsuojelumenetelmään kuuluu

pölyttäjien käyttäminen valmisteen levityksessä, alueella olisi oltava pölyttäjäpesiä viljelykasvin kukinta-aikaan vähintään kaksi kappaletta hehtaaria kohden. Pölyttäjäpesissä olisi oltava asianmukainen kasvinsuojeluaineen levitinlaite sekä erilliset ulostulo- ja sisäänmenoaukot pölyttäjille. Pykälän 5 momenttia tarkennettaisiin katteen säilyttämisen osalta. Monivuotisilla puutarhakasveilla kate olisi säilytettävä koko kasvukauden ajan, yksivuotisilla puutarhakasveilla ja monivuotisten puutarhakasvien viimeisenä viljelyvuonna kate olisi säilytettävä sadonkorjuuseen saakka. Pykälän 6 momentin sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että katetun rivin tai rivivälin katemateriaalin olisi peitettävä katettavan maan pinnasta 90 prosentin sijasta vähintään 90 prosenttia.

31 §

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin siitä, mitä paikkatietoaineistolla tarkoitetaan lintupeltoja koskevassa lohko-kohtaisessa toimenpiteessä. Paikkatietoaineistolla tarkoitettaisiin tarvittaessa päivitettävää aineistoa, joka muodostetaan tunnettujen lintuvahinkojen, Natura – alueiden sijainnin ja peltoaukeiden koon sekä lohkojen lähekkäisyystarkastelun perusteella. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että vaatimus siitä, että loholla tai sen osalla on oltava havaittavissa tuotantokasvin selvää laadullista tai määrällistä vaurioitumista, poistettaisiin. Pykälän 5 momentissa säädetään lintupeltoja koskevan lohko-kohtaisen toimenpiteen osalta kansallisella lainsäädännöllä asetetuista vähimmäisvaatimuksista eli niin sanotusta perustasosta, jota viljelijän on noudatettava, jotta ympäristökorvaus lintupeltoja koskevasta lohko-kohtaisesta toimenpiteestä voitaisiin maksaa. Pelkän perustason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta ympäristökorvausta vaan korvausta maksetaan vain vähimmäisvaatimukset ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Pykälän 5 momenttiin tehtäisiin kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva tekniluonteinen päivitys säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun luonnonsuojelulakiin (1096/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä.

35 § 2 mom.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että hoitosuunnitelmassa olisi oltava liitteenä myös kohteen rakennepiirustus, jos hoitosuunnitelma koskee kosteikkojen hoitoa koskevaa ympäristösopimusta.

41 §

Pykälän 6 momentissa säädetään maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen kansallisella lainsäädännöllä asetetuista vähimmäisvaatimuksista eli niin sanotusta perustasosta, jota viljelijän on noudatettava, jotta ympäristökorvaus ympäristösopimuksen perusteella voitaisiin maksaa. Pelkän perustason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta ympäristökorvausta vaan korvausta maksetaan vain vähimmäisvaatimukset ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Pykälän 6 momenttiin tehtäisiin kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva tekniluonteinen päivitys säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun luonnonsuojelulakiin (1096/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä.

44 § 2 ja 4 mom.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin aikaraja laidunnukselle ja niitolle. Hoitosuunnitelman mukainen laidunnus tai niitto ja niittojätteen korjuu olisi tehtävä sopimusvuonna viimeistään 15 päivänä syyskuuta. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin tekniluonteinen muutos, jolla poistettaisiin viittaus kumottuun luonnonsuojelulakiin.

45 §

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin tarkemmin alueen aitaamisesta ja petoaidan rakentamisesta. Vesistön puoleisia lohkon reunoja ei tarvitsisi aidata. Aidan olisi oltava kiinteä aita, joka koostuu tolpista ja vähintään kahdesta langasta tai verkosta ja sen on oltava koko sopimuskauden kestävä. Petoaita olisi rakennettava siten, että petojen pääsy aidattavalle alueelle estyy. Petoaidan olisi ympäröitävä aidattavaa aluetta joka puolelta, jos se on tarpeen petojen alueelle pääsyn estämiseksi. Petoaidan olisi oltava riistakeskuksen ohjeiden mukainen. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin tarkennus peruskunnostusraivauksen toteuttamisajasta.

46 § 2 mom.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voisi tapauskohtaisesti sallia vanhan niukkaravinteisen nurmen laidunnuksen yhdessä sellaisen alueen kanssa, jota koskee maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva sopimus, jos nurmi ei kuulu sopimuskauden aikana tilan viljelykiertoon eikä sopimusalue ole rehevöitymiselle altis.

48 § 6 mom.

Pykälän 6 momentissa säädetään kosteikon hoitoa koskevan ympäristösopimuksen kansallisella lainsäädännöllä asetetuista vähimmäisvaatimuksista eli niin sanotusta perustasosta, jota viljelijän on noudatettava, jotta ympäristökorvaus ympäristösopimuksen perusteella voitaisiin maksaa. Pelkän perustason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta ympäristökorvausta vaan korvausta maksetaan vain vähimmäisvaatimukset ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Pykälän 6 momenttiin tehtäisiin kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva teknisluonteinen päivitys säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun luonnonsuojelulakiin (1096/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä.

49 § 5 mom.

Pykälän 5 momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen muutos, jolla poistettaisiin viittaus kumottuun luonnonsuojelulakiin.

50 § 8 mom.

Pykälän 8 momentissa säädetään alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen osalta kansallisella lainsäädännöllä asetetuista vähimmäisvaatimuksista eli niin sanotusta perustasosta, jota viljelijän on noudatettava, jotta korvaus ympäristösopimuksen perusteella voitaisiin maksaa. Perustaso muodostuu eläinten hyvinvointiin liittyvästä kansallisesta lainsäädännöstä. Pelkän perustason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta ympäristökorvausta vaan korvausta maksetaan vain vähimmäisvaatimukset ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Pykälän 8 momenttiin tehtäisiin eläinten hyvinvointiin liittyvän kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva teknisluonteinen päivitys säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun eläinsuojelulakiin (247/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevaa eläinten hyvinvoinnista annettua lakia (693/2023).

57 § 6 mom.

Pykälän 6 momenttiin lisättäisiin tarkennus, jonka mukaan aktiiviviljelijälle, joka on valinnut kiertotalouden edistämistä koskevan lohkoکوhtaisen toimenpiteen ja tehnyt luomusitoumuksen, voitaisiin maksaa ympäristökorvausta vain sellaisista orgaanisista lannoitevalmisteista, jotka ovat luonnonmukaisessa tuotannossa sallittuja.

58 § 2 mom.

Pykälän 2 momentissa säädetään maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksamisesta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi

siten, että ympäristökorvausta maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella ei maksettaisi siltä ajalta, kun laiduntamisesta pidetään taukoa uhanalaisen lajin säilymisen vuoksi. Momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan ympäristökorvausta maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella ei maksettaisi peruslohkoja jakavien väliaitojen tekemisestä.

5. Taloudelliset vaikutukset

Ympäristökorvauksesta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion talousarvion momentilta 30.20.43 (Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit). Vuoden 2024 valtion talousarvion mukaan kyseisen momentin määräraha on 286,816 miljoonaa euroa, josta EU:n rahoitusosuutta on 123,331 miljoonaa euroa ja kansallista osuutta 163,485 miljoonaa euroa. EU:n rahoitusosuus määrärahasta on maaseuturahaston osalta 43 prosenttia. Ympäristökorvauksen osuus momentin määrärahasta on noin 199,730 miljoonaa euroa. Lisäksi momentilla 30.20.43 on noin 138 miljoonaa euroa vuodelta 2023 siirtyvää määrärahaa.

Ympäristökorvaukseen arvioidaan tarvittavan vuoden 2024 tukihausta aiheutuviin maksuihin noin 200 miljoonaa euroa.

Asetukseen ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon.

Ympäristökorvauksesta aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäästösten, valtion talousarvion ja henkilötyövuosien puitteissa.

6. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta annettiin 16 lausuntoa. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Ruokavirasto, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Österbottens Svenska Producentförbund rf, Proagria Keskusten Liitto, WWF Suomi ja yksityinen henkilö.

Valtiovarainministeriöllä ei ollut lausuttavaa asetusehdotuksesta. Ruokaviraston lausunnon perusteella lohkomuistiinpanojen vaatimuksista poistettiin viljelykierto 13 §:n 4 momentista, 16 §:ää tarkennettiin maanäytteen analysoitavaksi toimittamisen osalta ja 19 §:n 5 momenttia sekä 20 §:ää tarkennettiin menetelmän käytön todentamisen osalta. Lisäksi tarkennettiin 26 ja 27 §:ää viljavuustutkimuksen tulosten osalta ja tarkennettiin 30 §:n 5 momentin sanamuotoa. Ruokaviraston lausunnon perusteella 35 §:n 2 momenttiin lisättiin vaatimus hoitosuunnitelmaan liitettävästä rakennepiirustuksesta ja tarkennettiin 46 §:n 2 momenttia niukkaravinteisen nurmen laidunnuksen osalta sekä tarkennettiin 50 §:n 8 momentin vähimmäisvaatimuksia.

Ympäristöministeriön, Ruokaviraston, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n, ProAgria Keskusten Liiton, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Österbottens Svenska Producentförbund rf:n, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Luomuliitto ry:n lausuntojen perusteella muutettiin 18 §:n vaatimusta kasvulohkon koosta, jolla

toimenpidettä toteutetaan. Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntojen perusteella muutettiin lintupeltoja koskevaa 31 §:n 4 momenttia. Ympäristöministeriön, Ruokaviraston ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntojen perusteella tarkennettiin 44 §:n 2 momenttia siten, että siinä tarkoitetaan hoitosuunnitelman mukaista laidunnusta ja niittoa.

Ruokaviraston, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntojen perusteella tarkennettiin 45 §:ssä tarkoitettuja aitaamistoimenpiteessä vaadittavia aitoja ja petoaitoja. Ympäristöministeriön, Ruokaviraston, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n, WWF Suomen ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntojen perusteella poistettiin 58 §:stä vaatimus siitä, että jos maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimuksen mukaiseen aitaamistoimenpiteeseen sisältyy vesistönpuoleista rajaa enemmän kuin puolet aidattavan alueen ympärysmitasta, aitaamistoimenpiteestä ei makseta ympäristökorvausta.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnoissa esitettiin, että 31 §:n 4 momenttia muutettaisiin siten, että aktiiviviljelijän on dokumentoiva lohkon kasvuston käyttö laajamittaiseen lintuparviin levähdykseen tai lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska muutos vaatisi ensin CAP-suunnitelman muuttamisen.

Luomuliitto ry:n lausunnossa esitettiin, että 18 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen ehtoihin tulisi lisätä kasvinsuojeluaineiden käyttökielto. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska toimenpiteen tavoitteena on edistää viljelykiertoa ja viljelyn monipuolistamista myös tavanomaisesti viljelevillä tiloilla.

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n lausunnossa esitettiin, että monivuotisia monimuotoisuuskaistoja koskevassa tilakohtaisessa toimenpiteessä tulisi sallia myös lohkoa halkovat monimuotoisuuskaistat. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska ympäristökorvauksen kyseisen toimenpiteen monimuotoisuuskaista on peruslohkon reunoja kiertävä.

Ympäristöministeriön lausunnossa todettiin, että varsinaisen kerääjäkasvin lannoittamista sadonkorjuun jälkeen ei tulisi sallia. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska kerääjäkasveja koskeva toimenpide on kasvukauden aikainen. Toimenpide on päättynyt siinä vaiheessa, kun samalle alalle kylvetään syyskasvi.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin, että 25 §:ää tulisi muuttaa siten, että suojavyöhykkeen niitto ja korjuu on ajoitettava niin, että suojavyöhykkeen vesiensuojelulliset tavoitteet täyttyvät. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska vaatimuksen noudattamista olisi käytännössä vaikea valvoa.

WWF Suomen lausunnossa kiinnitettiin huomiota 30 §:n osalta siihen, että avomaakäytössä muiden pölyttäjien kuin tarhamehiläisten käytössä on riskinsä muun muassa tautien ja loisten leviämisen kannalta sekä ajatellen kilpailua luonnonvaraisten kimalaislajiemme kanssa. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska toimenpiteen tavoitteena on muun muassa mahdollistaa kotimaisen kimalaistuotannon käynnistäminen ja kimalaiset ovat joissain tapauksissa parempia pölyttäjiä.

Luomuliitto ry:n lausunnossa esitettiin, että luomuavomaanvihannekset tulisi hyväksyä 30 §:ssä tarkoitettujen vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien tuen piiriin. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtovaatimukset sisältävät jo vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien käytön ja niistä maksetaan jo luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Yksityishenkilön lausunnossa esitettiin, että ympäristökorvaus alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevasta ympäristösopimuksesta maksettaisiin suomenhevoselle, jota on tukivuotta edeltävänä kolmena vuotena käytetty elävän tai kuolleen varsan tuottamiseen. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska tukea maksetaan niistä alkuperäisrotuisista eläimistä, jotka pystyvät tuottamaan todistetusti jälkeläisen.

7. Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

8. Voimaantulo

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 5.2.2024.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta